

De nasjonale
forskningsetiske
komiteene

Sikkerhet som en del av forskningsetikken

Helene Ingierd, Direktør FEK, 2/11 2023

How to keep science open – but also secure? G7 nations work on an answer

07 Jul 2022 | News

Following June summit, leading nations are coordinating efforts to improve research security without sacrificing science collaborations. 'We want to keep the open research system'

By Richard L. Hudson

OECD
BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES

Google Custom search

OECD Home About Countries ▾ Topics ▾ COVID-19 Ukraine Français

[OECD Home](#)

Integrity and security in the global research ecosystem

Responsibilities for research integrity and security are distributed across multiple actors in the international research ecosystem. These include, national governments, research funding agencies, research institutions, universities, academic associations, and intergovernmental organisations. This report describes policy initiatives and actions to safeguard national and economic security whilst protecting freedom of enquiry, promoting international research cooperation, and ensuring openness and non-discrimination. It includes examples of actions that are being taking to [drawn: foreign investments](#) ▾ More

Published on June 22, 2022 Also available in: French

In series: [OECD Science, Technology and Industry Policy Papers](#) (view more titles)

[Read online](#) [Download PDF](#) [Get citation details](#)

FIND OUT MORE

[Se den på YouTube](#)

Dag Rune Olsen, rektor Universitetet i Bergen. Foto: Siri Overland Eriksen Foto: Siri Overland Eriksen

Når den akademiske vike

Forskning. Må vi søke om eksporttillatelse for forskning dersom den kan ha militære interesser? En dom i Borgarting lagmannsrett viser at akademiske regelverket om eksportkontroll

NY FORSKRIFT FRA UD

« ... sikkerhet vil kunne veie tyngre enn akademisk frihet»

Akademisk frihet og norsk sikkerhetspolitikk på kollisjonskurs i forslag til forskrift om eksport av kunnskap. – Flere dilemmaer

Statssekretær i Utenriksdepartementet Eivind Vad Petersson (Ap) mener sikkerhetspolitikk kan komme til å delta i eksport av kunnskap til utenlandske forskere.

DEBATT • HELENE INGJERD

Mellom sikkerhet og akademisk frihet

Utenriksdepartementet kan hindre Norge fra å nå sine mål om åpenhet og samarbeid i forskning og legge lokk på viktig kunnskapsutvikling, skriver Helene Ingjerd.

Direktør i De nasjonale forskningsetiske komiteene, Helene Ingjerd, er kritisk til Utenriksdepartementets (UD) forslag til endringer i eksportkontroll. Hun mener sikkerhet vil gå på bekostning av frihet og at beslutninger om kunnskapsdeling bør tas av forskningsmiljøene selv, ikke av UD. Foto: Ingrid Torp

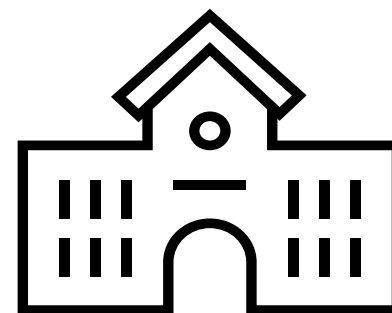
Sikkerhet er del av nasjonale rammeverk for forskningsintegritet og forskningsetikk

FEK:

(1) Fremme forholdsmessighet i risikovurderingene og

(2) opprettholde institusjonell autonomi i risikohåndtering

(1) Forholdsmessighet

- Risikohåndtering bør anerkjenne friheten til vitenskapelig forskning på den ene siden, og sikkerhet, på den andre siden, og vurderingene bør være forholdsmessige.

Vurdering av droneteknologi (Sak 2014/69)

- Å legge begrensninger på utvikling av denne type teknologi og kunnskap kan...komme i konflikt med andre sentrale forskningsetiske prinsipper, blant annet krav om åpenhet og bidrag til demokratisk utvikling. I henhold til NENTs retningslinjer, er det imidlertid rimelig at forskningsinstitusjonene og **enkeltforskere bidrar til refleksjon rundt sikkerhet og mulig misbruk av kunnskapen** de er med på å utvikle (jf pkt 10 og 11). Disse betraktningene bør **gjøres kjent for beslutningstagere og oppdragsgivere** via rapportering, og andre arenaer for denne type informasjonsutveksling. Forskere bør også **bidra med kunnskap for å minimere risiko for skade og misbruk**, for eksempel bør slike betraktninger inngå som et sentralt hensyn i design av teknologien.

(2) Institusjonell autonomi

- Akademisk frihet og institusjonell autonomi er grunnleggende prinsipper
- Nærhet til forskningen er nødvendig
- Risikovurderinger er ikke verdinøytrale

Ansvar for arbeidet med forskningsetikk

- Forskningsinstitusjonene har et opplæringsansvar og et ansvar for å behandle mulige brudd på anerkjente forskningsetiske normer (jf. forskningsetikkloven)
- Men også andre aktører må også ta et ansvar for arbeidet med forskningsetikk

Veileder om institusjonenes ansvar for **FORSKNINGSETIKK**

De nasjonale
forskningsetiske
komiteene

«Forskningsetikkloven pålegger institusjonen å ha et redelighetsutvalg. Det kan også være hensiktsmessig å opprette *andre* forskningsetiske utvalg med ulike oppgaver og ulik grad av formalisering. Oppgavene kan være å bistå med å skape en god forskningsetisk kultur, utvikle undervisningsopplegg, besvare forskningsetiske spørsmål eller behandle forskningsetiske saker. Slike utvalg kan supplere lovpålagte redelighetsutvalg og bidra til å ivareta institusjonens brede ansvar for forskningsetikk.»

Råd til fagmiljø

The screenshot shows a webpage from the Norwegian Directorate for Higher Education and Competence. The page title is 'Retningslinjer og verktøy for ansvarlig internasjonalt kunnskapssamarbeid'. The main text states: 'Retningslinjene gir en oversikt over lover og andre føringer som norsk kunnskapssektor må overholde, og peker på sentrale vurderinger og fremgangsmåter for fagmiljøer og for institusjonsledelse og administrasjon. Retningslinjene tilbyr verktøy for å håndtere risikoer og styrke sikkerheten i internasjonalt samarbeid.' Below the text are two sections: 'Overordnede råd for institusjonsledelse og administrasjon' and 'Overordnede råd for fagmiljø'. The page includes a navigation menu with options like 'Velg ditt fagmiljø', 'Kunnskap og innsikt', 'Program, utførelser og arrangementer', 'Utdanning fra utlandet', 'Om oss', and 'English'. There is also a search bar and a breadcrumb trail: 'Forsiden > Retningslinjer og verktøy...'

- Orienter dere om land, politisk kontekst, partnerinstitusjon og fagmiljø ved inngåelse av kunnskapssamarbeid med hensyn til sikkerhetsutfordringer, lover og reguleringer og mulige utfordringer for akademiske verdier og etikk.
- Ha forventningsavklaringer med partnere mht. akademisk frihet og forskningsetikk i planleggingsprosessen og søk å organisere i størst mulig grad likeverdige partnerskap med hensyn til finansiering, interesser m.m.
- Gjør risikovurderinger mht. akademisk frihet, forskningsetikk, og eksportkontroll basert på informasjon om landkontekst, og planlegg mottiltak.
- Ved samarbeid med utfordrende land, avgrens samarbeidet strategisk, nedfell forventninger til overholdelse av akademisk frihet og forskningsetikk o.a. i avtaleverk. Diskuter på forhånd hvilke brudd som vil føre til at avtalen må avsluttes, hvordan en slik avslutning sikres i samarbeidsavtaler og i praktisk håndtering.
- Ved vanskelige vurderinger, søk råd hos støttetjenester på institusjonen og/eller hos relevante myndigheter.

Eksempel: Et rådgivende kontaktpunkt

De nasjonale
forskningsetiske
komiteene

Takk for oppmerksomheten!

E-post: Helene.Ingierd@forskningsetikk.no

www.forskningsetikk.no